HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta)

17 decembrie 2010*

În cauza T-460/08,

Comisia Europeană, reprezentată de domnii A. Aresu și A. Caeiros, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Acentro Turismo SpA, cu sediul în Milano (Italia), reprezentată de A. Carta și G. Murdolo, avocați,

pârâtă,

având ca obiect o acțiune formulată de Comisie în temeiul articolului 153 EA privind obligarea pârâtei la plata sumelor pretins datorate, precum și a dobânzilor de întârziere în cadrul executării contractului de prestări de servicii nr. 349-90-04 TL ISP I privind organizarea călătoriilor funcționarilor pentru misiunile oficiale la cererea Centrului Comun de Cercetare,

* Limba de procedură: italiana.

TRIBUNALUL (Camera a opta),

compus din doamna M.E. Martins Ribeiro, președinte, domnii S. Papasavvas și N. Wahl (raportor), judecători,

grefier: domnul J. Palacio González, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 februarie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul contractual

1 La 6 aprilie 1990, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom), reprezentată de Comisia Comunităților Europene, a încheiat contractul de prestări de servicii 3949-90-04 TL ISP I (denumit în continuare „contractul") cu Acentro Divisione Turismo SpA, devenită ulterior Acentro Turismo SpA (denumită în continuare „Acentro").

2 Contractul prevedea că, în interesul Comisiei, Acentro urma să asigure organizarea călătoriilor funcționarilor pentru misiunile oficiale, la cererea Centrului Comun de Cercetare (CCC) situat în Ispra (Italia).

3 În temeiul articolului 2.1 din contract, acesta era încheiat pe o durată inițială de 2 ani începând cu 1 octombrie 1990. Contractul a fost prelungit ulterior pe o perioadă de 4 ani, printr-un prim act adițional semnat la Ispra, la 11 august 1992, în continuare, pe o perioadă de 6 ani, prin al doilea act adițional semnat la Ispra, la 7 iulie 1994, și, în sfârșit, pe o perioadă de 6 luni, prin al treilea act adițional semnat la Ispra la 9 septembrie 1996.

4 Potrivit articolului 6.2 din contract, Acentro urma să completeze de trei ori pe lună borderourile analitice privind facturile corespunzătoare documentelor de călătorie eliberate și să le transmită apoi serviciilor competente ale Comisiei, împreună cu celelalte borderouri privind eventualele cheltuieli. Serviciile respective urmau să procedeze ulterior la rambursarea acestora în termen de 60 de zile de la data prezentării borderourilor menționate.

5 La articolul 7 din contract se prevedea că Acentro recunoștea Comisiei trei tipuri de drepturi pecuniare:

— un agio calculat „pe baza a 3 % din sumele corespunzătoare biletelor de zboruri internaționale” (articolul 7.1);

— o participare la cheltuielile corespunzătoare de utilizare și de întreținere de către Acentro a spațiilor puse la dispoziție de Comisie în interiorul locației din Ispra, în special în ceea ce privește cheltuielile pentru curățenie, pentru încălzire, pentru aer condiționat și electricitate, în conformitate cu parametrii stabiliți în anexa 1 la contract (articolul 7.2);

— suportarea cheltuielilor de funcționare normală și de executare a sarcinilor care i-au fost încredințate, precum și a cheltuielilor pentru telefon, telex și fax (articolul 7.3).

6 În temeiul articolului 8 din contract, Comisia urma să transmită Acentro în fiecare semestru o factură privind drepturile pecuniare menționate mai sus care urmau să fie plătite de această societate în termen de 30 de zile de la data primirii facturii.

7 Articolul 15 din contract prevedea după cum urmează:

„15.1. Prezentul contract este guvernat de legislația italiană.

15.2. În caz de contestație, Curtea de Justiție a Comunităților Europene are competența exclusivă de a soluționa orice litigiu între părțile contractante referitor la prezentul contract."

8 Totodată, în conformitate cu articolul 1341 al doilea paragraf din Codul civil italian (denumit în continuare „CC"), contractul conținea prevederea potrivit căreia clauza compromisorie care era stipulată urma să facă obiectul unei a doua semnături, într-un înscris separat.

9 Articolul 1341 al doilea paragraf din Codul civil italian prevede că „[...] derogările de la competența autorității judiciare sunt lipsite de efect în orice situație, dacă nu au făcut obiectul unei aprobări specifice, în scris".

Istoricul cauzei

10 La expirarea contractului la 31 martie 1997, serviciile competente ale Comisiei au constatat că Acentro nu onorase două facturi emise de Comisie în conformitate cu articolul 8 din contract, mai precis:

— factura având referința 97170/REE din 19 mai 1997 pentru suma de 1 566 571 de lire italiene (ITL) privind cheltuielile de punere la dispoziție a spațiilor pentru perioada 1 septembrie 1996-31 martie 1997;

— factura având referința 97182/REE din 19 mai 1997 pentru suma de 75 042 795 ITL privind agioul de 3 % pe biletele de zboruri internaționale pentru perioada 1 octombrie 1996-31 martie 1997.

11 Prin scrisoarea din 2 septembrie 1997, Comisia a solicitat Acentro să plătească sumele corespunzătoare celor două facturi în cauză în termen de 15 zile de la primirea respectivei scrisori.

12 Prin scrisoarea din 12 septembrie 1997, Acentro a răspuns la scrisoarea Comisiei din 2 septembrie 1997. În răspunsul formulat, această societate a susținut, pe de o parte, că din suma totală de 76 609 366 ITL solicitată de Comisie trebuia dedus un cuantum global estimat la 22 257 166 ITL, pe care aceasta din urmă i-l datora. Pe de altă parte, Acentro și-a manifestat intenția de a nu onora datoria reziduală, din moment ce aprecia că aceasta ar trebui compensată cu creanța de 29 328 000 ITL pe care o deținea în executarea contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00 pe care îl încheiase cu Comunitatea Europeană la 23 iulie 1996 în Milano (Italia).

13 Acceptând principiul compensării datoriilor pe care Acentro le avea în ceea ce o privește și creanțele pe care le deținea față de aceasta în executarea contractului, Comisia a procedat la o analiză comparativă a datoriilor și a creanțelor fiecărei părți contractante corespunzătoare exercițiului 1997.

14 La efectuarea acestei analize, Comisia a luat în considerare, în afară de facturile menționate la punctul 10 de mai sus, alte șase facturi privind cheltuielile pentru telefon care nu au fost plătite de Acentro, mai precis facturile având referințele 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE și 97176/REE, al căror cuantum total se ridica la 80 501 938 ITL. În continuare, aceasta a luat în considerare facturile cuprinse în borderourile analitice trimise de Acentro în anul 1997, care nu fuseseră plătite de aceasta din urmă și al căror cuantum total era de 54 367 200 ITL. Comisia a concluzionat, așadar, în sensul existenței unui sold creditor de 26 134 738 ITL (13 497,46 euro) în favoarea sa și, prin urmare, în sensul că Euratom deține o creanță în același cuantum în privința Acentro.

15 Prin scrisoarea recomandată cu confirmare de primire din 31 mai 2002, Comisia a adus la cunoștința Acentro acest rezultat și a pus-o în întârziere pentru efectuarea plății sumei de 13 497,46 euro în termen de 15 zile de la primirea scrisorii respective.

16 Prin scrisoarea din 10 iunie 2002, Acentro a comunicat Comisiei refuzul său de a onora datoria în cauză, apreciind că aceasta putea fi compensată cu creanța pe care o deținea în privința Euratom în executarea contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00.

17 Prin scrisoarea recomandată cu confirmare de primire din 11 noiembrie 2002, Comisia a solicitat Acentro plata sumei de 13 497,46 euro.

18 Prin scrisoarea din 20 noiembrie 2002, Acentro a răspuns la scrisoarea Comisiei din 11 noiembrie 2002. Societatea menționată a reiterat punctul său de vedere și și-a menținut refuzul de a onora datoria în cauză.

19 Prin scrisoarea recomandată cu confirmare de primire din 20 ianuarie 2004, Comisia a somat din nou Acentro să îi plătească suma de 13 497,46 euro.

20 Întrucât Acentro nu a dat curs acestei ultime scrisori, Comisia a mandatat un avocat italian pentru a obține plata sumei care considera că i se datorează. Dat fiind că situația nu s-a schimbat, iar Euratom nu și-a recuperat creanța pe care o deținea la Acentro, Comisia a decis să sesizeze Tribunalul în temeiul clauzei compromisorii prevăzute la articolul 15 din contract.

Procedura și concluziile părților

21 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 10 octombrie 2008, Comisia a introdus prezenta acțiune în temeiul articolului 153 EA.

22 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 11 februarie 2010.

23 În cadrul ședinței, Comisia a solicitat autorizația de a anexa la dosar anumite înscrisuri suplimentare privind creanța în cauză. Acentro s-a opus acestei solicitări, iar înscrisurile nu au fost depuse la dosar.

24 Comisia solicită Tribunalului:

— obligarea Acentro la plata sumei de 13 497,46 euro, reprezentând datoria principală;

— obligarea Acentro la plata sumei de 2 278,55 euro cu titlu de dobânzi de întârziere scadente la data introducerii prezentei cereri introductive, precum și la plata de dobânzi de întârziere care vor fi scadente ulterior datei de introducere a prezentei acțiuni și până la data plății efective a datoriei principale, dobânzi ce vor fi calculate ulterior, în funcție de rata dobânzii stabilită în legea italiană;

— obligarea Acentro la plata dobânzilor moratorii aferente dobânzilor de întârziere scadente la data introducerii prezentei cereri introductive, dobânzi ce vor fi calculate ulterior, în funcție de data plății dobânzilor de întârziere menționate, precum și de rata dobânzii stabilită în legea italiană;

— obligarea Acentro la plata cheltuielilor de judecată.

25 Acentro solicită Tribunalului:

— constatarea și declararea inexistenței, a nevalidității și, în orice caz, a ineficienței clauzei de jurisdicție și, pe cale de consecință, respingerea acțiunii ca inadmisibilă;

— respingerea tuturor cererilor formulate de Comisie în ceea ce o privește;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitate

Argumentele părților

26 Fără a invoca în mod formal o excepție de inadmisibilitate prin înscris separat în temeiul articolului 114 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, Acentro contestă admisibilitatea acțiunii, invocând necompetența Tribunalului.

27 Potrivit Acentro, clauza prevăzută la articolul 15.2 din contract, care atribuie competența judiciară exclusivă Curții de Justiție a Comunităților Europene, nu a făcut obiectul unei aprobări specifice în scris la momentul încheierii contractului și, prin urmare, în temeiul contractului însuși, cu referire la articolul 1341 din CC, această clauză este lipsită de efect, ceea ce antrenează necompetența Tribunalului și, pe cale de consecință, inadmisibilitatea acțiunii.

28 Comisia apreciază că respectiva clauză de la articolul 15.2 din contract nu ar trebui condiționată de cerințele de formă impuse la articolul 1341 al doilea paragraf din CC.

29 În primul rând, dreptul național s-ar aplica numai în privința aspectelor ce nu sunt în mod expres prevăzute în contract sau, în cazul în care există îndoieli, în ceea ce privește interpretarea unei clauze din contract. Or, clauza de la articolul 15.2 din contract, care atribuie competența judiciară exclusivă Curții de Justiție, ar fi extrem de clară și de explicită, neputând exista nicio îndoială rezonabilă în ceea ce privește conținutul și înțelesul acesteia.

30 În al doilea rând, articolul 1341 al doilea paragraf din CC nu poate fi aplicabil în speță. În această privință, Comisia apreciază, în primul rând, că articolul 153 EA nu prevede cerința de aprobare separată, în scris, a clauzelor compromisorii. Potrivit instituției comunitare menționate, o dispoziție națională care impune stipularea expresă a clauzei compromisorii în cauză într-un înscris separat ar fi în mod inevitabil în conflict cu litera și cu spiritul dispoziției sus-menționate din Tratatul EA, care primează în raport cu dreptul național. În al doilea rând, potrivit Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație), aprobarea separată, în scris, nu poate fi impusă în cazul contractelor de achiziții încheiate cu organisme publice în temeiul unei selecții publice, așa cum este cazul în speță. În al treilea rând, această aprobare separată, în scris, ar avea vocația de aplicare numai în situații caracterizate printr-un dezechilibru evident între contractanți. Potrivit Comisiei, este evident că acest contract ar prezenta caracteristicile unui raport de afaceri clasic „business to business", la care părțile au ajuns în urma unei negocieri între profesioniști pe deplin conștienți de miza acestei negocieri.

31 În al treilea rând, Comisia arată că, dacă ar trebui să se considere că nu numai dreptul național, ci și dispoziția specifică prevăzută la articolul 1341 al doilea paragraf din CC trebuiau să se aplice prevederilor contractului, fapt pe care îl contestă, atunci Acentro și-ar fi dat acordul pe deplin și în mod necondiționat, în cursul negocierilor care au urmat cererii de ofertă, cu privire la inserarea clauzei compromisorii în contract.

Aprecierea Tribunalului

32 Cu titlu introductiv, se impune constatarea potrivit căreia competențele Tribunalului sunt cele enumerate la articolul 225 CE și la articolul 140 A EA, astfel cum au fost precizate la articolul 51 din Statutul Curții de Justiție. În aplicarea acestor dispoziții, Tribunalul nu este competent să se pronunțe cu privire la litigiile în materie contractuală

cu care este sesizat decât în temeiul unei clauze compromisorii. Această competență, întemeiată pe o clauză compromisorie, este derogatorie de la dreptul comun și, prin urmare, trebuie să fie interpretată în mod restrictiv (Hotărârea Curții din 18 decembrie 1986, Comisia/Zoubek, 426/85, Rec., p. 4057, punctul 11).

33 În continuare, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, competența instanțelor Uniunii pentru soluționarea, în temeiul unei clauze compromisorii, a unui litigiu privitor la un contract se apreciază prin raportare doar la prevederile articolului 238 CE sau ale articolului 153 EA și la conținutul clauzei înseși, fără a putea fi invocate prevederile dreptului național care s-ar opune stabilirii acestei competențe (Hotărârea Curții din 8 aprilie 1992, Comisia/Feilhauer, C-209/90, Rec., p. I-2613, punctul 13, și Hotărârea Curții din 6 aprilie 1995, Bauer/Comisia, C-299/93, Rec., p. I-839, punctul 11).

34 În speță, contractul conține o clauză de stabilire a competenței, în sensul articolului 153 EA, în favoarea instanțelor Uniunii.

35 Contractul a fost semnat la 6 aprilie 1990. În schimb, clauza compromisorie nu a făcut obiectul unei a doua semnături într-un înscris separat de către cocontractantul Comisiei.

36 Cu toate acestea, deși dreptul național aplicabil contractului impune o aprobare specifică, lipsa acesteia nu permite invalidarea clauzei compromisorii în cauză.

37 Astfel, din jurisprudența citată la punctul 33 de mai sus, rezultă că, deși un contract, care conține o clauză compromisorie în sensul articolului 238 CE sau al articolului 153 EA, este guvernat de dreptul național, astfel cum s-a stipulat în contractul

respectiv, competența instanței Uniunii este reglementată numai de tratatul în cauză și de conținutul clauzei compromisorii înseși. Or, dreptul național nu se poate opune competenței instanței Uniunii. Această jurisprudență se aplică și în circumstanțele din speță, în care contractul însuși stipulează o aprobare specifică, în scris.

38 Din considerațiile și din jurisprudența care precedă rezultă că Tribunalul are competența, în temeiul articolului 153 EA și al articolului 15.2 din contract, de a soluționa prezentul litigiu.

Cu privire la fond

Cu privire la cererea de plată a sumelor reprezentând datoria principală

— Argumentele părților

39 Comisia consideră că existența unei creanțe în cuantum de 13 497,46 euro în favoarea Euratom a fost suficient demonstrată în raport cu dispozițiile contractului și că, prin urmare, această creanță este certă, lichidă și exigibilă. În plus, în conformitate cu articolul 1219 primul paragraf din CC, Acentro ar fi fost pusă în întârziere în mod corect și prin intermediul unei somații.

40 Comisia explică faptul că a utilizat pentru calcularea creanței în cauză facturile relevante pe care le deținea, referitoare la cele trei tipuri de drepturi pecuniare datorate de Acentro în temeiul articolului 7 din contract, mai precis agioul de 3% pe biletele de zboruri internaționale (factura având referința 97182/REE pentru perioada 1 octombrie 1996-31 martie 1997), cheltuielile de punere la dispoziție a spațiilor din Ispra (factura având referința 97170/REE pentru perioada 1 septembrie 1996-31 martie 1997) și cheltuielile de funcționare normală (facturile având referințele 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE și 97176/REE reprezentând, în principal, toate cheltuielile pentru telefon în sarcina Acentro pentru luna martie 1997 și pentru perioadele ianuarie-martie și mai-iunie 1996).

41 În răspuns la argumentul formulat de Acentro potrivit căruia Comisia nu ar fi adus suficiente elemente justificative privind facturile telefonice, aceasta arată că facturarea s-a făcut în conformitate cu dispozițiile articolului 8 din contract, iar Acentro nu a formulat niciodată nici cea mai mică obiecție în această privință. Comisia adaugă că Acentro nu a pus niciodată la îndoială conținutul celor 8 facturi menționate la punctul precedent, inclusiv al facturilor telefonice.

42 În plus, perioada scursă joacă un rol important în prezenta cauză. În această privință, Comisia menționează că, potrivit dreptului italian, obligația de păstrare a facturilor referitoare la contract este de 10 ani în ceea ce privește aspectele de drept civil și de 5 ani în ceea ce privește aspectele de drept fiscal. Prin urmare, Comisia susține că a făcut dovadă de prudență deosebită păstrând elementele contabile o perioadă mai îndelungată decât cea impusă de dreptul italian.

43 Potrivit Comisiei, având în vedere timpul de reacție îndelungat a Acentro, singurele elemente din care se pot deduce cu claritate și în mod documentat pozițiile de activ și de pasiv în cadrul fluxurilor financiare referitoare la contract au dispărut sau pot fi reconstituite cu dificultate la 12 ani după data faptelor.

44 De asemenea, dificultatea de a obține datele referitoare la traficul telefonic de la furnizorul de servicii din acea perioadă ar avea legătură cu faptul că Acentro își exprimase opțiunea de a folosi centrala telefonică de la locația din Ispra pentru comunicațiile inerente atribuțiilor sale. Această alegere implica necesitatea de a factura în mod separat costurile de utilizare a acestor servicii de Acentro. În conformitate cu reglementarea comunitară și cea națională aplicabile în domeniul prelucrării de date și al protecției vieții private, datele în discuție nu puteau fi conservate o perioadă îndelungată.

45 În plus, Comisia susține, referindu-se la corespondența cu Acentro, că niciodată această societate nu a contestat existența creanței în cauză și a susținut, în legătură cu acest aspect, că respectiva creanță trebuia compensată cu o altă creanță pe care pretindea că o are în privința Comisiei în temeiul contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00. Or, potrivit Comisiei, o astfel de compensare presupunea cu necesitate recunoașterea de Acentro a sumelor pe care le datora.

46 În ceea ce privește compensarea însăși, Comisia, care nu recunoaște existența niciunei datorii față de Acentro în executarea contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00, explică faptul că, în conformitate cu articolul 1241 din CC și cu articolul 1242 primul paragraf din CC, compensarea la care se referă Acentro nu poate opera decât dacă două persoane au calitatea de debitoare una față de cealaltă, iar datoriile lor reciproce sunt certe, lichide și exigibile. Potrivit Comisiei, acesta nu este cazul în speță, dat fiind că prima creanță este cea deținută de Euratom în privința Acentro, în timp ce a doua creanță este cea pe care Acentro susține că o are în privința Comunității Europene, mai precis o persoană juridică distinctă de Euratom.

47 Acentro amintește că pretinsul creditor trebuie să facă dovada creanței sale, în conformitate cu sarcina probei stabilită la articolul 2697 din CC. În această privință, Acentro susține că facturile invocate de Comisie în susținerea cererilor sale nu ar fi o dovadă suficientă a creanței și, cu atât mai puțin, a caracterului ei lichid și exigibil.

În special, facturile pe baza cărora Comisia solicită rambursarea cheltuielilor pentru telefon nu conțin niciun document justificativ ce ar permite verificarea temeiniciei acestei cereri.

48 Acentro contestă și argumentul Comisiei potrivit căruia scrisoarea sa din 12 septembrie 1997 constituie o recunoaștere a datoriei, întrucât, la momentul redactării acestei scrisori, considera că era posibilă compensarea datoriei în cauză cu creanța pe care o deținea în privința Comisiei în executarea contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00.

— Aprecierea Tribunalului

49 Cu titlu introductiv, trebuie să se menționeze că, potrivit articolului 2697 din CC, creditorul trebuie să demonstreze temeiul dreptului său. În speță, Comisia s-a întemeiat pe cele opt facturi transmise în cadrul raportului contractual pentru a dovedi existența creanței pe care Euratom o are în privința Acentro.

50 Trebuie menționat totodată că, pentru a pune la îndoială existența creanței în cauză, Acentro susține numai că, în esență, facturile pe baza cărora Comisia a solicitat rambursarea cheltuielilor pentru telefon nu conțin niciun document justificativ ce ar permite verificarea temeiniciei acestei cereri.

51 În această privință, se impune să se sublinieze că, potrivit contractului, Acentro își exprimase opțiunea de a folosi centrala telefonică de la locația din Ispra pentru comunicațiile inerente atribuțiilor sale (articolul 5.2 al doilea paragraf din contract) sau de a activa și de a menține pe propriile cheltuieli, prin plata directă către furnizorul

de servicii, liniile telefonice, de telex și de fax necesare pentru executarea obligațiilor sale (articolele 5 și 7 din contract). Acentro a optat, la momentul faptelor, să utilizeze centrala telefonică de la locația din Ispra și serviciile Comisiei pentru comunicațiile referitoare la serviciile pe care le presta.

52 Această alegere a antrenat necesitatea de a factura separat costurile legate de utilizarea acestor servicii de Acentro. Astfel, serviciul tehnic de la locația din Ispra, preluând listele de comunicații telefonice emise de operatorul telefonic, a evidențiat comunicările telefonice efectuate de Acentro, a calculat suma corespunzătoare și a transmis informația serviciului financiar, care a emis factura și a transmis-o Acentro anexând o situație a respectivelor comunicații telefonice.

53 Trebuie să se observe astfel că facturarea s-a făcut în conformitate cu dispozițiile articolului 8 din contract și că Acentro nu a pus niciodată la îndoială, pe durata contractului, această modalitate de a proceda.

54 În plus, se impune constatarea că niciun element din dosar nu demonstrează că, la momentul faptelor, Acentro a contestat facturile în cauză sau solicitările ulterioare referitoare la acestea pe care i le-a adresat Comisia.

55 Dimpotrivă, din dosar rezultă că, în loc să conteste sumele solicitate sau să ceară explicații cu privire la facturile în cauză, Acentro a invitat Comisia să compenseze această datorie cu o altă creanță pe care pretindea că o deține în privința Comisiei, în executarea unui alt contract, mai precis contractul de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00.

56 Indiferent de aspectul dacă Acentro și Comisia au calitatea de debitoare una față de cealaltă sau dacă faptul că cele două contracte au fost încheiate de Acentro cu două

comunități diferite, respectiv Comunitatea Europeană în cadrul contractului de prestări de servicii Phare nr. 96-0781.00 și Euratom în cadrul prezentului contract, se opune compensării propuse de Acentro, se impune constatarea că o astfel de reacție nu este în sine suficientă pentru a contesta facturile în cauză.

57 În această privință, trebuie menționat că raporturile contractuale dintre Comisie și Acentro erau guvernate, potrivit dreptului italian, de principiul bunei-credințe. Acest principiu presupune ca, dacă una dintre părți, în speță Acentro, contestă una sau mai multe facturi sau anumite elemente ale facturilor, ea trebuie, într-un termen rezonabil, să informeze cu privire la acest aspect cealaltă parte, în speță Comisia.

58 Prin urmare, Acentro trebuia să solicite explicații sau detalii cu privire la facturi la momentul faptelor, ceea ce nu a făcut.

59 Prin urmare, se impune admiterea concluziilor Comisiei în ceea ce privește obligarea Acentro la plata sumei de 13 497,46 euro, reprezentând datoria principală ce corespunde creanței pe care Euratom o deține în privința Acentro în executarea contractului.

Cu privire la cererile referitoare la dobânzile de întârziere

— Argumentele părților

60 Comisia susține că dobânzile de întârziere trebuie calculate începând cu 25 iunie 2002. Aceasta arată că, pentru perioada cuprinsă între acea dată, la care Acentro a fost pusă în întârziere pentru plata datoriei principale, și 10 octombrie 2008, data depunerii acțiunii, cuantumul dobânzilor de întârziere, calculat în funcție de rata legală aplicabilă, este de 2 278,55 euro.

61 Potrivit Comisiei, dobânzile de întârziere care vor deveni scadente după data depunerii prezentei acțiuni și până la data plății efective a datoriei principale vor trebui calculate separat, în funcție de rata dobânzii stabilită în legislația italiană.

62 În sfârșit, făcând trimitere la articolul 1283 din CC, Comisia solicită dobânzi moratorii suplimentare. Aceste dobânzi ar trebui, de asemenea, să fie calculate separat, în funcție de data plății efective a dobânzilor scadente și de rata dobânzii stabilită în legislația italiană.

63 Acentro nu prezintă niciun argument cu privire la acest aspect.

— Aprecierea Tribunalului

64 Astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 59 de mai sus, cererea Comisiei privind plata sumei de 13 497,46 euro, reprezentând datoria principală, trebuie admisă.

65 În ceea ce privește dobânzile, se impune constatarea că, prin scrisoarea din 31 mai 2002, Comisia a precizat că suma reprezentând datoria principală trebuia plătită în termen de 15 zile de la primirea respectivei scrisori. Acentro a primit această scrisoare cel târziu la 10 iunie 2002.

66 În lipsa unor dobânzi convenționale și în măsura în care contractul în cauză este guvernat de dreptul italian, trebuie să se aplice dispozițiile relevante și dobânzile moratorii prevăzute în legislația italiană.

67 În temeiul dreptului italian și, mai precis, al articolului 1224 din CC, în caz de neplată, creditorul poate solicita dobânzile moratorii stabilite de lege fără a face dovada că a suferit o pierdere.

68 În plus, în temeiul articolului 1283 din CC, un creditor poate solicita dobânzi moratorii suplimentare de la data depunerii actului de sesizare a instanței, în măsura în care este vorba de dobânzi scadente de cel puțin 6 luni.

69 Potrivit articolului 1284 din CC:

„Rata dobânzilor legale este stabilită la 3 % pe an. La inițiativa ministrului de finanțe, prin intermediul unui decret publicat în *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* înainte de 15 decembrie a anului anterior aplicării ratei, se poate modifica anual valoarea acesteia, în funcție de randamentul mediu brut anual al obligațiunilor de stat cu durata mai mică de 12 luni și ținând seama de nivelul inflației înregistrate în acel an. Dacă noua valoare a ratei nu este stabilită înainte de 15 decembrie, ea rămâne neschimbată în anul următor […]”

70 Or, rata dobânzii a fost stabilită la 3 % prin Decretul ministerial din 11 decembrie 2001, publicat în *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 290 din 14 decembrie 2001, și a rămas aplicabilă în cursul anilor 2002 și 2003. Rata dobânzii a fost modificată prin Decretul ministerial din 1 decembrie 2003, publicat în *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 286 din 10 decembrie 2003, prin care a fost stabilită la 2,5 % începând cu 1 ianuarie 2004 și a rămas aplicabilă în cursul anilor 2004-2007.

Prin Decretul ministerial din 12 decembrie 2007, publicat în *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 291 din 15 decembrie 2007, rata dobânzii a fost stabilită la 3 % începând cu 1 ianuarie 2008.

71 Astfel cum s-a indicat la punctul 65 de mai sus, în speță, scrisoarea de punere în întârziere a fost primită de Acentro cel târziu la 10 iunie 2002. În consecință, termenul de 15 zile expira la 25 iunie 2002. Aceasta este data de la care încep să curgă dobânzile de întârziere.

72 Rezultă că suma totală a dobânzilor de întârziere datorate de Acentro este, la data depunerii actului de sesizare a instanței, de 2 278,55 euro.

73 Prin urmare, se impune obligarea Acentro la plata către Comisie a sumei de 13 497,46 euro reprezentând datoria principală, a sumei de 2 278,55 euro reprezentând dobânzi de întârziere datorate de la data depunerii acțiunii (10 octombrie 2008), precum și la dobânzi de întârziere pentru aceste sume calculate la ratele în vigoare începând din 10 octombrie 2008 și până la data plății integrale a datoriei principale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

74 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât pârâta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta)

declară și hotărăște:

1) **Obligă Acentro Turismo SpA la plata către Comisia Europeană a sumei de 13 497,46 euro reprezentând datoria principală, a sumei de 2 278,55 euro reprezentând dobânzi de întârziere datorate de la data depunerii acțiunii, precum și la dobânzi de întârziere pentru aceste sume calculate în conformitate cu ratele în vigoare începând din 10 octombrie 2008 și până la data plății integrale a datoriei principale.**

2) **Obligă Acentro Turismo la plata cheltuielilor de judecată.**

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 17 decembrie 2010.

Semnături